

Bok: Estetikk – en innføring

//

//]]]]> //]]>

BOKOMTALE: Kjersti Bales [Estetikk – en Innføring](#) er akkurat det en innføring skal være; pedagogisk organisert og rik på kunnskap, eksempler, beskrivelser og ledetråder. En håndbok for nye studenter, en (på)minnebok for gamle og en oppslagsbok for alle interesserte.

Anmeldt av Ragnhild T. Brochmann

Hvorfor trenger vi en norsk innføring i estetikk? Som Bale skriver, er estetikk et aktuelt begrep. Først og fremst fordi det finnes overalt. Et lettvent plussord som tar seg bedre ut enn tingen det er ment å beskrive. Estetisk tannpleie er ikke bare klinisk uangripelig, men elegant og tillitsvekkende. Det sier 'skjønne tannbisser' – på overflaten eller tvers igjennom. Estetisering som fenomen er også allestedsnærværende – fra kalkulerte produktstylingstrategier til et uutalt krav om at alt vi omgir oss med – opplevelser, ting, mennesker – skal ha en form som høyner gleden over å være i verden. Men hvorfor er det sånn? Hva er estetikk – egentlig?

Estetikk brukes tradisjonelt som en betegnelse på kunstfilosofi og kunstteori. I videre forstand kan det også bety 'læren om sansemessig erkjennelse', og i tråd med utviklingen baserer Kjersti Bale seg på det utvidede estetikkbegrepet. Det handler primært om opplevelsen av kunst – men også kunst forstått som en vid, sjangeroverskridende kategori: fra *Pretty Woman* til Mallarmé, fra House til Händel.

Som innføringer flest går boka kronologisk til verks. Vi starter med grunnmuren, 'Hva er estetikk?' og så bygges det oppover, stein for stein: platonsk mimesis, Kants smaksdommer, meningen med kunsten, ulike perspektiver på modernitet, modernisme og avantgarden – på postmodernisme, massekultur, og til sist globalisering, kjønn og teknologi. Kapittelstrukturen går kronologisk til verks for å speile utviklingen. Samtidig flettes fortid og nåtid sammen slik at eldre, tyngre og mindre kjent stoff blir mer tilgjengelig, mindre kjedelig.

Hovedstyrken i *Estetikk – En Innføring*, ligger nettopp her – i å gi oversikt og klare tidslinjer parallelt med kloke og morsomme eksempler på at før og nå nesten alltid er to sider av samme sak. Bale lar blant annet Edmund Burkes bortglemte ideer om det sublime forklare house-musikk som et godt eksempel på estetisk erfaring. I tillegg byr boka på et imponerende utvalg verksbeskrivelser – imponerende både i bredde, mengde og illustrativ effekt. For hvert avsnitt forklares emner og begreper med eksempler både fra litteratur, visuell kunst, teater, film, musikk og alt midt imellom.

Kanskje er det særlig den lettbente vekslingen mellom før og nå, høykultur og popkultur, hovedlinjer og personlige kommentarer som gjør Bales innføring til en fin leseropplevelse. De pedagogiske grepene er gode og går nesten ubemerket hen. De nyttige avstikkere går aldri på bekostning av oversikten, og boken har et usynlig, men likevel personlig preg. Ikke minst skal boka roses for å blande vanlige ord og fagterminologi på en måte som gjør det lett å lese seg inn i ukjent terreng.

